

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 13 november 2017 door mevrouw A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen mevrouw mr. drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register eerstelijnspsychologie NIP, psycholoog mediator NIP en psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennis genomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 13 november 2017;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 7 februari 2018.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 19 september 2018, waarbij klaagster aanwezig was. Klaagster werd vergezeld door haar dochter C. Verweerster was afwezig met bericht. Zij werd vertegenwoordigd door mevrouw mr. S.J. Berkhoff-Muntinga van de Stichting VvAA rechtsbijstand.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

- a. Klaagster heeft samen met haar ex-echtgenoot een zoon, D, geboren in 2007 (hierna te noemen de zoon). Zij hebben beiden het ouderlijk gezag over de zoon. Er is veel strijd tussen de ouders. De zoon woont bij moeder.
- b. Sinds 14 mei 2013 is de zoon onder toezicht gesteld van een Gecertificeerde Instelling (GI).
- c. Tussen vader en de zoon heeft sinds 4 december 2016 geen omgang meer plaatsgevonden vanwege een (vermeend) incident.
- d. Vader heeft in mei 2017 een verzoekschrift ingediend bij de rechtbank Midden-Nederland strekkende tot wijziging van de zorgregeling van de zoon. Moeder heeft vervolgens een verweerschrift tevens zelfstandige verzoeken ingediend waaronder een verzoek tot toekenning van het eenhoofdig gezag aan haar.
- e. Bij beschikking van 24 juli 2017 heeft de rechtbank Midden-Nederland bepaald dat het in het belang van de zoon noodzakelijk is om *“een bijzonder curator te benoemen, in het bijzonder een gedragsdeskundige.”* De (kinder)rechter is van oordeel *“dat D klem raakt tussen de ouders als gevolg van het wantrouwen en de strijd tussen de vader en de moeder enerzijds en het wantrouwen van de vader jegens de GI anderzijds.”* Vervolgens is verweerster als bijzonder curator over D benoemd.
- f. Het verzoek van de rechtbank aan verweerster luidt – blijkens voornoemde beschikking – als volgt:
“De (kinder)rechter verzoekt de bijzonder curator om de belangen van de minderjarige te behartigen en zo mogelijk advies uit te brengen voor 19 oktober 2017 – desnoods mondeling op zitting – over de voor D meest wenselijke zorgregeling gelet op de huidige situatie.”
- g. Vervolgens heeft verweerster een telefonisch gesprek gevoerd met de gezinsvoogd op 7 augustus 2017. Tevens heeft zij gesprekken gevoerd met de vader op 8 augustus 2017, met de zoon op 29 augustus 2017, en met klaagster eveneens op 29 augustus 2017. Daarnaast spreekt verweerster op 4 september 2017 fysiek met de gezinsvoogd en op 12 september 2017 met de ouders gezamenlijk. Na het gesprek met de ouders gezamenlijk hebben nog tweede aparte gesprekken met de zoon en met moeder op 22 september 2017 plaatsgevonden.

Verweerster heeft het tweede gesprek met de zoon snel beëindigd omdat hij gespannen, angstig en bang was.

- h. Op 21 september 2017 heeft klaagster aan verweerster via de mail voorgesteld om te starten met begeleide omgang indien de zoon aangeeft dat hij daaraan toe is. Op 22 september heeft klaagster dit aanbod herhaald.
- i. Verweerster heeft op 25 september 2017 aan klaagster laten weten dat een gesprek hierover alleen zin heeft als de zoon van klaagster de ruimte krijgt ook van zijn vader te mogen houden.
- j. Op 27 september 2017 heeft verweerster aan de hand van haar bevindingen een verslag opgesteld en dit aan de rechtbank gezonden. In dit rapport heeft verweerster op de voorpagina vermeld dat haar beroep inhoudt: *“Psychotherapeut/Klinisch Psycholoog/Mediator”*
De conclusies die zijn opgenomen in dit rapport luiden – voor zover hier van belang - als volgt:
(...)
  - *D is in een zeer ernstig loyaliteitsconflict verwickeld.*
  - *D heeft psychologische hulp nodig. D.w.z. gesprekjes met een psycholoog.*
  - *D wil rust om zich heen en hij wil de ruimte krijgen om te zijn wie hij is.*
  - *Genoemde vereisten zijn niet gewaarborgd binnen de huidige omstandigheden.*
  - *De moeder toont een weinig coöperatieve houding naar de vader, waardoor D geen kans krijgt een optimale relatie met hem op te bouwen.*

Ondergetekende doet dan ook een dringend beroep op de ouders en de hulpverlening om de wensen van D te respecteren.’

- k. Op 11 oktober 2017 heeft de gezinsvoogd E telefonisch met verweerster gesproken over het rapport. In het dossier is een verslag van dit gesprek met verweerster opgenomen luidende als volgt:
“Haar gesproken over het rapport en aangegeven wat ik daarin mis. Zij geeft aan dat ze in gesprek met ouders wel duidelijk dingen gezegd heeft die zij vindt, maar dat ze dit niet zo stellig aan de rechter mag doorgeven. Ze dient haar bevindingen aan te geven, niet wat zij vindt dat er nodig is. Dit is aan de rechter en zij mag daarin de rechter niet beïnvloeden met haar mening. Vandaar dat bijvoorbeeld er niet in staat dat zij vindt dat de ouders hulpverlening nodig hebben, omdat zij er alleen voor het kind is. Tevens mag zij niet stellig zeggen dat zij vindt dat er weer omgang moet komen tussen D en zijn vader en in welke frequentie, maar dat lees je tussen de regels wel door. Uiteindelijk neemt de rechter een beslissing.”
- l. Bij beschikking van 16 november 2017 heeft de rechtbank een voorlopige zorgregeling vastgesteld waarin de zoon tweemaal en eens per twee weken begeleide omgang heeft met vader en dat de GI daarna zal bepalen hoe de omgang verder kan worden uitgebreid, alles op straffe van een dwangsom voor zowel vader als moeder indien zij de zorgregeling niet nakomen. De rechtbank heeft daartoe overwogen dat uit het advies van de bijzonder curator blijkt dat D in een loyaliteitsconflict zit en door de houding van de moeder weinig ruimte ervaart om een band op te bouwen met zijn vader. De rechtbank acht het in het belang van D dat de omgang tussen hem en de vader weer wordt opgestart en stelt vast dat uit het advies van de bijzonder curator niet blijkt dat er contra-indicaties zijn voor de omgang en dat ook de GI en de Raad voor de Kinderbescherming ter zitting hebben verklaard dat er in beginsel omgang zou moeten zijn.
- m. Deze voorlopige zorgregeling is na twee keer begeleide omgang in overleg met de huisarts beëindigd omdat de zoon er te veel last van had.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster als bijzonder curator in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Zij heeft geen onderzoek gedaan naar de situatie in het algemeen en de zoon in het bijzonder;
2. Zij heeft vroegtijdig haar onderzoek gestaakt terwijl zij tot 19 oktober 2017 de tijd had;
3. Er is geen transparantie in haar handelen;

4. Zij heeft geen advies gegeven omtrent een mogelijke omgangsregeling. Klaagster stelt hiertoe dat verweerster zich partijdig heeft opgesteld. Zij kreeg het gevoel dat zij als moeder een bijzaak was. Daardoor heeft klaagster geen vertrouwen meer in de integriteit en oprechtheid van verweerster als bijzonder curator.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de klacht

V.1. Het College van Toezicht overweegt ambtshalve als volgt.

Verweerster, psycholoog, is door de rechtbank benoemd als bijzonder curator op grond van artikel 1:250 lid 1 BW.

Dit artikel luidt - voor zover hier van belang - als volgt:

“Wanneer in aangelegenheden betreffende diens verzorging en opvoeding, dan wel het vermogen van de minderjarige, de belangen van de met het gezag belaste ouders of een van hen dan wel van de voogd of de beide voogden in strijd zijn met die van de minderjarige, benoemt de rechtbank, dan wel, indien het een aangelegenheid inzake het vermogen van de minderjarige betreft, de kantonrechter, of, indien de zaak reeds aanhangig is, de desbetreffende rechter, indien hij dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk acht, daarbij in het bijzonder de aard van deze belangenstrijd in aanmerking genomen, op verzoek van een belanghebbende of ambtshalve een bijzondere curator om de minderjarige ter zake, zowel in als buiten rechte, te vertegenwoordigen.”

De rechtbank heeft hierbij in de beschikking genoemd dat de bijzonder curator *in het bijzonder een gedragsdeskundige* dient te zijn.

In artikel 1.1 van de Beroepscode staat vermeld dat beroepsmatig handelen inhoudt:

“Alle handelingen die de psycholoog verricht wanneer hij optreedt in de hoedanigheid of functie van psycholoog of gebruik maakt van de aanduiding psycholoog; hieronder valt de professionele relatie, het optreden als wetenschappelijk onderzoeker, docent, supervisor, in de media et cetera.”

Het College is van oordeel dat verweerster dus beroepsmatig heeft gehandeld nu zij als gedragsdeskundige gesprekken heeft gevoerd met het systeem en de gezinsvoogd.

Daarbij komt dat klaagster kan worden aangemerkt als betrokkene. Zij is als moeder van de zoon immers direct betrokken bij het beroepsmatig handelen van de psycholoog. Daarom wordt klaagster ingevolge artikel 2.1.3 van het Reglement voor het Toezicht geacht belang te hebben bij de door haar ingediende klacht tegen verweerster als bijzonder curator.

Wat betreft de inhoud van de klacht:

V.2. Het College van Toezicht zal eerst klachtonderdeel 2 bespreken.

Verweerster heeft als opdracht van de rechtbank ontvangen dat zij de belangen van de minderjarige behartigt en zo mogelijk advies uitbrengt voor 19 oktober 2017 over de voor de zoon meest wenselijke zorgregeling gelet op de huidige situatie. Onder de beslissing van de rechtbank staat hierover dat de bijzondere curator wordt verzocht *“uiterlijk 19 oktober 2017 advies uit te brengen aan de (kinder)rechter;”*

Dit houdt – anders dan klaagster in klachtonderdeel 2 betoogt - niet in dat verweerster pas op of omstreeks 19 oktober 2017 met haar advies mocht komen. Er staat immers *“zo mogelijk advies uitbrengt voor de genoemde datum”*. Dit hield de mogelijkheid open dat verweerster eerder met haar advies kwam. Ook het gebruik van het woord *“uiterlijk”* in de beslissing van de rechtbank, wijst in deze richting. Klachtonderdeel 2 is dus niet gegrond.

V.3. Ook klachtonderdeel 1 is niet gegrond. Dat verweerster geen onderzoek heeft gedaan naar de situatie in het algemeen en D in het bijzonder is niet tuchtrechtelijk verwijtbaar. Dit was niet de

opdracht van de rechtbank. De bijzonder curator is, gelet op de taakomschrijving in artikel 1:250 BW en het advies van de Klankbordgroep Bijzondere Curator van 15 november 2016, geen therapeut. Daarom behoorde het niet tot de taak van verweerster het systeem en de zoon te onderzoeken.

V.4. Wat betreft klachtonderdeel 4 oordeelt het College als volgt.

De rechtbank heeft het, zoals hiervoor bij II onder l overwogen, in het belang geacht van D dat de omgang tussen hem en de vader weer wordt opgestart. Daarbij heeft rechtbank kennelijk gewicht gehecht aan drie omstandigheden: 1) dat uit het advies van de bijzonder curator niet blijkt dat er contra-indicaties zijn voor de omgang en 2) en 3) dat ook de GI en de Raad voor de Kinderbescherming ter zitting hebben verklaard dat er in beginsel omgang zou moeten zijn. Het was aan de rechtbank deze drie omstandigheden te interpreteren en dat heeft zij gedaan door deze in aanmerking te nemen bij het vaststellen van de omgang. In zoverre heeft het advies van de bijzonder curator (“geen contra-indicaties”) wel degelijk een rol gespeeld.

Klaagster verwijst nog naar de opmerkingen van de gezinsvoogd (zie hiervoor II onder k) en voegt daaraan toe dat de bijzonder curator, ‘door geen advies op papier te zetten’ maar ‘wel een bepaalde kant op te sturen’ geen verantwoordelijkheid wil nemen voor haar handelen. Klaagster gaat hierbij eraan voorbij dat doorslaggevend is dat het de rechtbank is die het advies heeft gevraagd en dat deze kennelijk genoeg heeft genomen met het advies zoals het is uitgebracht.

V.5. Dit is anders wat betreft klachtonderdeel 3. Verweerster heeft in het rapport opgenomen dat de moeder een weinig coöperatieve houding naar vader toont, waardoor de zoon geen kans krijgt een optimale relatie met hem op te bouwen. Verweerster heeft niet gemotiveerd hoe zij tot deze bevinding is gekomen. Dat is in strijd met artikel 97 van de Beroepscode, waarin wordt voorgeschreven dat uit de rapportage duidelijk moet blijken op welke gronden de bevindingen en conclusies berusten en wat de beperkingen daarvan zijn.

De klacht is in zoverre gegrond. Aan verweerster zal een waarschuwing worden opgelegd.

Het College komt tot de slotsom dat klachtonderdeel 3 gegrond is.
Het College acht de maatregel van waarschuwing passend.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht gegrond als voormeld;
- waarschuwt verweerster.

Aldus gewezen op 19 september 2018

door:

mr. J.P. Fokker, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. I.A.M. Boonekamp,
prof. dr. P.T. Cohen-Kettenis,
drs. A.C. van der Horst, mmc,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

J.P. Fokker